

Mál nr. 298/2021**M og
V vegna ábyrgðartryggingar fjölskylduþryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna tjóns á gröfu.****Gögn.**

Málskot M, móttakið 9.8.2021 ásamt fylgiskjölum.
Bréf V, dags. 13.8.2021, ásamt fylgiskjölum.
Tölvupóstur M, dags. 20.8.2021

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 28. júlí 2021 hafi 9 ára sonur M, í félagi við annan stráak, kastað grjóti í gamla gröfu og brotið í henni allar rúður. M krafðist viðurkenningar á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu fjölskylduþryggingar sem M var með hjá V. V hafnaði bótaskyldu þar sem tjóninu hafi verið valdið af ásetningi.

M fellir sig ekki við þau málalok þar sem fram komi í 10. gr. skilmála tryggingarinnar að vátryggingin bæti, án tillits til skaðabótaskyldu að lögum, tjón sem barn vátryggingartaka, yngra en 10 ára, veldur. M telur skilmála skýra hvað þetta varðar og án fyrirvara. Þá telur M að 9 ára börn hafi ekki náð því þroskastigi sem þarf til að taka upplýsta ákvörðun um að vinna skemmdarverk af ásetningi.

Í bréfi V kemur fram að engar lögfestar reglur séu til um það hvort eða við hvaða aldur börn verði talin geta framið skemmdarverk eða annan ásetningsverksað. Við mat á því hvort háttsemi barna teljist til ásetningsverksaðar verður því að miða við það hvort barnið sem um ræðir verði talið hafa nægilegan þroska til að skilja afleiðingar gjörða sinna. Einkum hvort það mátti vita að sú háttsemi sem það viðhafði myndi leiða til tjóns. Lítið sé til að dómafordæmum hér á landi hvað þetta varðar en danskir dómstólar hafi dæmt börn allt niður í 4 ára til að bera tjón sem þau ollu. Því verður að meta það sem svo að 9 ára geti gert sér grein fyrir að sú háttsemi að brjóta rúður í vinnuvélum með grjótkasti sé ólögæt og muni leiða til tjóns. Því telur V ljóst að sonur M hafi valdið tjóninu af ásetningi og skýrt komi fram í 21. gr. almennra skilmála félagsins að félagið beri ekki ábyrgð ef tjóni er valdið af ásetningi. Þá telur V að framangreind 10. gr. skilmálanna hafi þann tilgang að ná til tjóna af völdum barna hvort heldur sem tjónið verður rakið til gáleysis eða óhappatilviks. Það sé með öðrum orðum ekki gerð krafa um að skilyrði sakarreglunnar um að tjónvaldur hafi sýnt af sér saknæma háttsemi sé uppfyllt þegar börn undir 10 ára aldri valdi tjóni. Ákvæðið fjalli hins vegar ekki um ásetningsverksað eða skemmdarverk og slík tjón séu eftir sem áður undanskilin bótaskyldu, skv. framangreindri 21. gr. almennra skilmála félagsins.

Álit:

Taka verður undir með V að tilgangur og orðalag 10. gr. skilmála Fjölskylduverndar 2 sé að ná einnig til tilfella þar sem saknæmisskilyrðið er ekki uppfyllt en að því sé ekki ætlað að gera skemmdarverk bótaskyldum atburði. Gildissvið 21. gr. almennra skilmála er skilyrðislaust, en í greininni kemur fram að félagið beri ekki ábyrgð á tjóni er valdið af ásetningi og verður að túlka ákvæðið þannig að það nái til allra atvika, óháð því hvort skaðabótaábyrgð kæmi til vegna saknæmrar háttsemi eða hvort 10. gr. vátryggingarskilmála eigi við. Jafnframt verður að telja að 9 ára börn geri sér almennt grein fyrir því að grjótkasti í rúður vinnuvéla sé ólögætur gjörningur og til þess fallið að valda tjóni. Tjóninu var því valdið af ásetningi og á M því ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingunni.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu Fjölskylduverndar 2, sem M er með hjá V.

Reykjavík, 21. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.